

PEFC

PEFC/02-21-18

www.pefc.fi

Työlajikohtaiset PEFC-vaatimukset

Kasvatushakkuut

Työn suunnittelijalle

kmy

KESTÄVÄN METSÄTALouden YHDISTYS RY

Mitä työlajikohtainen lista PEFC-vaatimuksista sisältää?

Dokumenttiin on koottu leimikon suunnittelussa huomioitavat PEFC FI 1002:2022 -Metsien kestävän hoidon ja käytön standardin vaatimukset. Dokumentti sisältää myös työn toteutukseen kohdistuvat vaatimukset, jotta ne voidaan huomioida työn toteuttajalle annettavassa ohjeistuksessa.

Dokumenttiin on kirjattu kasvatushakkuita koskevat vaatimukset tiivistetysti. Standardin tarkempaan muotoiluun voi tutustua [täältä](#).

Työnantajaa koskeviin PEFC-vaatimuksiin voi tutustua Työsuhde ja työnteko -dokumentista. Urakanantajaa koskeviin PEFC-vaatimuksiin voi tutustua Urakkatyö -dokumentista.

Toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka metsätaloudessa tarkoittaa erityisesti metsä-, ympäristö-, vesi-, luonnonsuojelu- ja työlainsäädäntöä. Lainsäädännön noudattaminen on kirjattu PEFC-standardin vaatimukseen 6.3 *Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan*. Lainsäädännön noudattaminen on kaiken toiminnan perusta, eikä sitä ole kirjattu erillisenä vaatimuksena työlajikohtaiseen listaukseen.

Dokumenttiin on sisällytetty linkkeinä myös muuta vaatimusten huomioimista tukevaa ohjeistusta.

Marraskuu 2022
Kestävän Metsätalouden Yhdistys vastaa
dokumentin ylläpidosta ja päivityksestä

Dokumentti löytyy osoitteesta
www.kestavametsa.fi

kmy

kestavametsa.fi

Vaatus 6.1 (kriteeri 3)

Metsänkäyttöilmoituksella osoitetaan hakkuun laillisuus ja selvitetään ympäristönäkökohdat

- Hakkuutoimenpidealueelle pitää laatia ennen hakkuuta metsänkäyttöilmoitus tai erillinen ympäristöselvitys niissä tapauksissa, joissa metsänkäyttöilmoitus ei ole lakisääteinen eikä sitä ole tehty.
- Hakkuusopimuksessa on määriteltävä ympäristöselvityksen laatija silloin, kun metsälaki ei edellytä metsänkäyttöilmoitusta tai ympäristöselvityksenä ei käytetä kaavan laadinnan yhteydessä laadittua ympäristöselvitystä.

Vaatus 6.6 (kriteeri 22)

Huolehditaan turvallisen ja laadukkaan työnteon edellytyksistä

- Työn toteuttajalla pitää olla käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet.
- Työn toteuttajalla pitää olla käytössään yleiset työturvallisuusohjeet.
- Työn toteuttajalle on annettava tiedoksi työtä/työmaata koskevat työturvallisuutta mahdollisesti vaarantavat tekijät ja maastokohdat.
- Työn toteuttajalle on annettava työmaakohtaiset työohjeet ja kartat, joissa on merkitty työmaan raja- ja huomioitu laatu-, ympäristö-, työturvallisuus- ja muut vaatimukset.
- Työhön liittyvät ohjeet on annettava työn toteuttajan ymmärtämällä kielellä.
- Tilaaja vastaa ellei muuta ole kirjallisesti sovittu, että epäselvä työmaan tai toimenpiteen raja sekä vaikeasti havaittava erityisen arvokas luontokohde merkitään maastoon.

Vaatus 8.2 (kriteeri 7)

Energiapuuta korjataan kestävästi

- Energiapuuta ei saa kerätä kuivahkoja kankaita karummilta kohteilta.
- Kokopuun korjuuta ei saa tehdä, jos kuusen osuus runkoluvusta on ennen harvennusta yli 75 %.
- Booripuutoksesta kärsivissä kuusikoissa latvusmassaa tai kokopuuta saa korjata vain, jos metsikön puuston ravinnetasapaino turvataan boorilannoituksella.

Vaatus 8.5 (kriteeri 6)

Puuston terveydestä huolehditaan

- Hakkuissa vaurioituneiden puiden keskimääräinen osuus saa olla enintään viisi prosenttia kasvamaan jätetyistä kasvatuskelpoisista puista.
- Kivennäismaiden kasvatushakkuissa metsäkoneiden aiheuttamien ajourapainumien keskimääräinen osuus saa olla enintään viisi prosenttia ajourien pituudesta.
- Puutavaran varastoinnissa pitää huolehtia hyönteistuhojen torjunnasta lain mukaisesti.
- Kuusenjuurikäävän ja männynjuurikäävän leviämistä puunkorjuussa pitää estää lain mukaisesti.
- Juurikäävän torjunnassa tulee käyttää käyttäjille ja ympäristölle turvallisia menetelmiä, eli ureaa tai harmaaorvakkaa.
- Työn tilaajalla pitää olla suositukset hakkuutyötä haittaavan ja puustovaurioille altistavan alikasvoksen raivauksesta ennen hakkuuta.

Vaatus 8.8 (kriteeri 28)

Metsiä ei roskata metsätalouden toimenpiteissä

- Metsään ei saa jättää muovi- tai metallijätettä, eikä vaarallista jätettä.
- Organisaation yleisohjeisiin pitää sisältyä ohjeet jätteiden asianmukaisesta käsittelystä.

Vaatus 8.9 (kriteeri 20)

Kasvinsuojeluaineita käytetään vastuullisesti

- Kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttö edellyttää voimassa olevaa kasvinsuojelututkintoa.
- Kantokäsittelyaineita ei saa käyttää kohdan 8.11 mukaisissa arvokkaissa elinympäristöissä.
- Kantokäsittelyaineiden suositeltava käyttäminen pitää olla kirjattuna organisaation työohjeisiin ja niiden käyttö on dokumentoitava.

Vaatus 8.10 (kriteeri 9)

Suojelualueiden suojeluarvot turvataan

- Organisaatiolta pitää löytyä suojelualueiden ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden sijaintitiedot.
- Natura-alueilla metsätaloustoimenpiteet pitää tehdä sen lain asettamin velvoittein, jolla Natura-alue on perustettu. Lisäksi on noudatettava ympäristöviranomaisen ja maanomistajan yhteisesti sopimaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa tai vastaavaa.

Vaatus 8.11 (kriteeri 10)

Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään

- Luonnonsuojelulain mukaisia luontotyypppejä ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä kohteella vaarantuu.
- Metsälain mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tai vahvistavalla tavalla.
- Vesilain mukaisten luonnontilaisten vesiluontotyyppien luonnontilan vaarantaminen on kielletty.
- Toimenpiteissä on säilytettävä seuraavien luonnonsuojelullisesti arvokkaiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat ominaispiirteet:
  - supat ja luontaisesti puuttomat tai vähäpuustoiset paahderinteet
  - ojittamattomat korvet
  - ojittamattomat lettorämeet ja ruohoiset sararämeet
  - lehtipuuvaltaiset lehdot
  - puustoltaan vanhat metsät
  - luonnontilaiset tulvametsät ja metsäluhdat

Vaatus 8.12 (kriteeri 12)

Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan

- Organisaatiolla pitää olla käytössään metsä- ja ympäristöhallinnon yhteistyössä laatima [toimintamalli](#) uhanalaisten lajien esiintymätiedon käytöstä.
- Työn suunnittelijalla ja toteuttajalla pitää olla työmaalla sijaitsevien uhanalaisten lajien tunnetut esiintymispaikat tiedossaan.

- Toimenpiteissä on turvattava
  - erityisesti suojeltavien lajien tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ELY-keskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille
  - luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikat
  - muiden uhanalaisten lajien tiedossa olevat elinpaikat [Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -toimintamallin](#) mukaisesti.

Vaatus 8.14 (kriteeri 14)

Metsätalouden toimenpiteissä jätetään eläviä säästöpuuta, kuollutta puuta sekä säästetään sekapuustoa ja tiheikköjä

- Kasvatushakkuissa on jätettävä pysyvästi keskimäärin vähintään 10 elävää puuta hehtaarille.
  - Elävän säästöpuun on kuuluttava standardissa listattuihin säästöpuihin tai oltava vähintään 15 cm rinnankorkeusläpimitaltaan.
- Kasvatushakkuissa on jätettävä pysyvästi keskimäärin vähintään 10 kuollutta puuta hehtaarille.
  - Kuolleen puun rinnankorkeusläpimitan pitää olla vähintään 20 cm.
  - Jos kuolleita puuta ei ole tarpeeksi, tai niitä ei ole ollenkaan, pitää tehdä 2 - 5 tekopötkelöä hehtaaria kohden erityisesti lehtipuista (tekopötkelön pituus 2 - 5 m, ei läpimittavaatimusta kasvatushakkuissa).
- Tuore metsätuhon seurauksena syntynyt vahingoittunut puu voidaan laskea mukaan siten, että vahingoittuneiden, elävien ja kuolleiden säästettävien puiden kokonaismäärä on yhteensä vähintään 20 kpl/ha.
- Tiheikköjä on säästettävä metsätalouden toimenpiteissä, mikäli niitä on kohteella luonnostaan (ennakkoraivaus).
- Sekapuustoisuutta on säilytettävä, mikäli sitä on kohteella luonnostaan.
- Säästöpuuryhmien alustoja ei saa raivata (ennakkoraivaus).
- Järeitä säästöpuuta ei saa jättää muinaismuistojen päälle pystyyn.
- Säästöpuuta ei saa jättää tärkeiden rakenteiden (esim. sähkölinjat ja tiet) välittömään läheisyyteen.
- Säästöpuut tulisi mahdollisuuksien mukaan jättää ryhmiin, tai keskittää leimikolla sijaitsevan suon/vesistön suojakaistalle, tai leimikolla sijaitsevan arvokkaan elinympäristön yhteyteen.

Vaatus 8.16 (kriteeri 11)

Suoluonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita ylläpidetään

- Avosoiden sekä ennallistumaan jätettävien soiden reunaan pitää jättää selkeästi muusta maastosta erottuvilla vaihettumisvyöhykkeillä vähintään 10 metriä leveä suojakaista.
  - Suojakaistalla vain poimintahakkuut on sallittu.
  - Suojakaistan pensaskerrosta ei saa raivata (ennakkoraivaus).
- Organisaatiolla pitää olla suometsien hoitoon soveltuva ohjeistus tarkoituksenmukaisista hakkuumenetelmistä. Ohjeistuksen pitää perustua ajantasaiseen tietoon ja sen laadinnassa pitää ottaa huomioon soiden käsittelyn ilmastovaikutukset. Sopivana ohjeistuksena voidaan pitää esimerkiksi [Metsänhoidon suosituksia](#).

Vaatus 8.17 (kriteeri 17)

Vesistöjen ja pienvesien läheisyydessä toimittaessa huolehditaan vesiensuojelusta ja luonnonhoidosta

Vesistöön rajautuvissa hakkuissa jätetään suojakaista seuraavasti:

- Luonnontilaiset tai sen kaltaiset vesistöt ja lähteet:
  - Suojakaistan leveyden pitää olla keskimäärin vähintään 10 m ja kaikkialla vähintään 5m.
  - Suojakaistalla saa tehdä vain poimintahakkuita, joissa säilytetään monipuolisesti erikokoista puustoa lehtipuustoa suosien.
- Uomaltaan alle 2 m leveät ojamaiset, suoristetut ja peratut purot:
  - Suojakaistan leveyden pitää olla vähintään 5 m.
  - Suojakaistan runkopuut saa poistaa.
- Uomaltaan alle 2 m leveät ojamaiset, suoristetut ja peratut purot silloin, kun uomassa on luontainen lohikalakanta (kohteiden tunnistamiseen voidaan käyttää [lohikalakanta-aineistoa](#)):
  - Suojakaistan leveyden pitää olla keskimäärin vähintään 10 m ja kaikkialla vähintään 5m.
  - Suojakaistalla saa tehdä vain poimintahakkuita, joissa säilytetään monipuolisesti erikokoista puustoa lehtipuustoa suosien.
- Yhteistä kaikille vesistöjen suojakaistoille:
  - Suojakaistojen pensaskerrosta ei saa raivata (ennakkoraivaus).
  - Suojakaistoilla ei saa käyttää kemiallisia kantokäsittelyaineita.
  - Latvusmassan jättämistä suojakaistoille on vältettävä.
  - Uomaan luontaisesti kaatuneita runkoja ei saa poistaa (rungon voi poistaa, jos siitä on haittaa virkistyskäytölle tai se aiheuttaa tulvariskin).
  - Uoman rakenne ei saa merkittävästi vaurioitua ylityksissä.
  - Uoman suuntaan ei saa muodostua vettä johtavia ajouria.

Vaatus 8.18 (kriteeri 19)

Pohjavesien laatu turvataan metsätalouden toimenpiteissä

- Työn suunnittelijalla ja toteuttajalla pitää olla käytössään tai saatavilla luokiteltujen pohjavesialueiden sijaintitiedot.
- Kantojenkäsittelyssä pohjavesialueella on noudatettava Turvallisuus- ja kemikaaliviraston [kasvinsuojelurekisterissä](#) antamia ohjeita ja rajoituksia.

Vaatus 8.19 (kriteeri 27)

Jokamiehenoikeudet turvataan ja ulkoilureittien kulkukelpoisuus varmistetaan

- Merkityille ulkoilureiteille ei saa jättää hakkuutähteitä.
- Ulkoilureitistön kiinteitä rakenteita ei saa vaurioittaa hakkuissa.

Vaatus 8.20 (kriteeri 30)

Kiinteät muinaisjäänökset säilytetään

- Muinaismuistolain mukaisten kiinteiden muinaisjäänösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen on kielletty.
- Museoviraston ohjeistuksen mukaan sopiva turvaväli maanpinnalle näkyvään muinaismuistoon on 2 metriä.
- Työn suunnittelijalla ja toteuttajalla pitää olla tieto leimikolla sijaitsevista tunnetuista muinaismuistoista. Tietoa kiinteiden muinaisjäänösten sijainnista löytyy Museoviraston ylläpitämästä [Kulttuuriympäristön palveluikkuna](#) -verkkopalvelusta.